

MANTELZORG

BEHOEFTE NEEMT TOE IN EIGEN TUIN

Nederland telt 2,6 miljoen mantelzorgers en dat worden er nog meer. Voor het realiseren van speciale mantelzorgwoningen doen ze steeds vaker een beroep op corporaties. De Eindhovense familie Bakers bijvoorbeeld, die via Wooninc. in hun tuin een verplaatsbare mantelzorgwoning kreeg.

*Tekst: John Ekkelboom,
foto's: Chris Pennarts, Montfoort.*

HANDREIKING

Eind dit jaar komt er een handreiking uit over mantelzorgwoningen. Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg brengt daarin in kaart wat de mogelijkheden en keuzes zijn voor corporaties op dit gebied. De handreiking komt tot stand met steun van het ministerie van VWS. Deze is deels gebaseerd op een onderzoek van RIGO Research en Advies in opdracht van VWS naar de verschillende vormen van mantelzorgwoningen. De vraag naar mantelzorgwoningen

neemt toe, zegt Rogier Goes, senior beleidsadviseur van het kenniscentrum. 'Steeds vaker krijgen corporaties het verzoek in die behoefte te voorzien of financiële steun te verlenen.'

MOBIEL

Ook het type mobiele mantelzorgwoning uit deze reportage zal in de handreiking zijn opgenomen. Er staan er nu elf in ons land. Drie zijn in de verhuur bij de corporaties Rentree (Deventer), Wooninc. (Eind-

hoven) en WonenBreburg (Prinsenbeek) en een bij de gemeente Haarlemmermeer. De overige zijn gekocht door particulieren.

Voor het plaatsen is een bouwvergunning nodig. Sinds 1 juli dit jaar bestaat de mogelijkheid bestemmingsplannen voor een langere periode aan te passen, zodat de mantelzorgwoning kan blijven staan, zolang als nodig.

Meer informatie www.kcwz.nl.

De 84-jarige mevrouw Bakers woont in Eindhoven, in een verplaatsbare mantelzorgwoning. Die is geplaatst in de achtertuin van haar zoon, met financiële hulp van Wooninc.

plaatsen.' Joke vult aan dat zij en Ber daarom liefst zelf de zorg op zich wilden nemen. Bers moeder in hun huis laten wonen, was echter geen optie vanwege de privacy en hun eigen kinderen die nog thuis woonden.

Als een geschenk uit de hemel las Joke in het najaar van 2006 een artikel in het Eindhovens Dagblad over een verplaatsbare mantelzorgwoning. Wooninc. had leverancier PasAan een locatie aangeboden om deze woning te presenteren. 'Dit was de oplossing. Ook de afmeting, drie containers met een gezamenlijke oppervlakte van negen bij zes meter, zou geen probleem zijn in onze tuin.' Er volgde een periode van bijna twee jaar om de woning ook geplaatst te krijgen. Ber klopte verschillende keren bij de corporatie aan. Dat waren telkens vergeefse pogingen, zegt hij. Dat eigenlijk de gemeente de initiatiefnemer was van de mantelzorgwoning en Wooninc. pas een jaar na de publicatie in het Eindhovens Dagblad het verzoek kreeg om met een pilot mee te werken, is nooit goed met hem gecommuniceerd. 'Erg vervelend', zegt hij nu. 'Natuurlijk had ik er ook een kunnen kopen, maar dan moet ik die na de dood van mijn moeder weer op de markt zien te slijten. Daar had ik geen zin in.'

Nadat Wooninc. het verzoek van de gemeente ontving ondernam de corporatie gelijk actie en werd de woning binnen vier maanden geplaatst. De gemeente betaalde uit de WMO-pot de kosten voor plaatsing en aansluiting en tevens voor de domotica. Ook zorgde zij voor een razendsnelle procedurele afhandeling van de bouwvergunning. Ber raadt aan dat voortaan òf de corporatie òf de gemeente het hele proces naar buiten toe coördineert, zodat er geen verwarringen meer ontstaan.

ZORG LOSLATEN

Nadat de woning was ingericht, kon moeder eindelijk haar intrek nemen en moest het echtpaar leren omgaan met de nieuwe thuissituatie. De komst van moeder betekende extra wassen en strijken, maaltijden bereiden, gezelschap houden en samen knutselen. Maar ook dagelijks overleg met de zorgcoördinator die de zorgverleners aanstuurt die 's morgens en 's avonds op bezoek komen in de mantelzorgwoning. Door dat intensieve contact zag Joke dat de zorg voor haar schoonmoeder steeds beter werd. 'Ik merkte wel

NIET GOEDKOOP

Dat Wooninc. heeft meegedaan met de pilot in Eindhoven, is volgens communicatieadviseur Ineke van den Oetelaar logisch. De primaire taak van de corporatie is immers het bouwen voor bijzondere doelgroepen en het beschikbaar stellen van huurwoningen voor hen die niet in staat zijn om zelf in woonruimte te voorzien. In dat streven past ook de mantelzorgwoning. Van den Oetelaar zegt dat de samenwerking met de gemeente soepel is verlopen. De gemeente peilt nu of er nog meer behoefte is aan tijdelijke mantelzorgwoningen. Of Wooninc. dan weer een handreiking doet, is nog niet zeker. De voorkeur gaat uit naar duurzame oplossingen. Van den Oetelaar: 'Zo'n woning is niet goedkoop. De investeringskosten zijn vergelijkbaar met die voor een appartement met dezelfde oppervlakte, maar een verplaatsbare mantelzorgwoning gaat de helft zo lang mee: in plaats van 50 jaar slechts 25 jaar. De huur valt binnen de huurtoeslaggrens en is 580 euro per maand op basis van indicering. Positief is de beperking van de zorgkosten dankzij de mantelzorg. Helaas komt die kostenbesparing niet ten goede van de woningcorporatie. Pas als we harde afspraken kunnen maken over de bijdrage in de kosten door het zorgkantoor, willen we nadenken of we hiermee verder willen gaan.'

dat Ber na verloop van tijd meer moeite kreeg met de situatie. Zijn moeder probeerde hem overal voor in te schakelen, en daar ging hij telkens op in. De zorgcoördinator signaleerde dat en gaf aan dat hij dat niet meer moet doen. Nu kan hij beter loslaten, en heeft hij ook geen schuldgevoel meer als hij niet op alle verzoeken ingaat.'

Wie een mantelzorgwoning overweegt, moet niet over een nacht ijs gaan, adviseert Joke. 'Je moet het voor de volle 100 procent met elkaar eens zijn. Als er een twijfelt, moet je het niet doen. Anders krijg je later verwijten naar elkaar.' Ber benadrukt dat het dagelijkse leven ingrijpend verandert. Hoewel zijn broer, schoonzus, zijn twee dochters en burens bijspringen wanneer zij daar om vragen, staan alle dagen in het teken van de mantelzorg. 'Maar we doen het met plezier. Het is ook een verrijking van jezelf. Bovendien merken we dat moeder zich beter voelt. Je ziet vaker dat ze blij is en daar doen we het voor.' ◀